

Ліки зцілюють тіло, а книга - душу

БІБЛІОТЕРАПЕВТ

№ 02-08 (89-95) 2022

ХАРКІВ ВОЄННИЙ

Видається з 1 жовтня 2014 року

Сайт Наукової бібліотеки libr.knmu.edu.ua

Архів «Бібліотерапевта» <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/6941>

ЗМІСТ

ВОЄННІ БУДНІ

Воєнна весна 2022 року

Весна, яку ми пропустили

I. Киричок.....С. 4-6

О. Русанова.....С. 7

ХРОНІКА ПОДІЙ

Університетська бібліотека під час воєнного стану:

відновлення роботи на місцях

Працюємо дистанційно та на робочих місцях

I. Киричок.....С. 9-11

Від редколегії.....С. 12-15

ВОЛОНТЕРСТВО

З відкритим серцем до людей

Наші серця не камінь

О. Озеркіна.....С. 17

О. Пугачова.....С. 18

ДУША ПОРАНЕНА ВІЙНОЮ

На жаль

Дівчина, Незвані кати

Позолота на крові

I. Гармаш.....С. 20

Ю. Дворна.....С. 20

А. Кумар.....С. 21

ФОТОПОГЛЯД

Буде мир

I. Фурса.....С. 23

ВОЄННІ БУДНІ

ВОЄННА ВЕСНА 2022 РОКУ

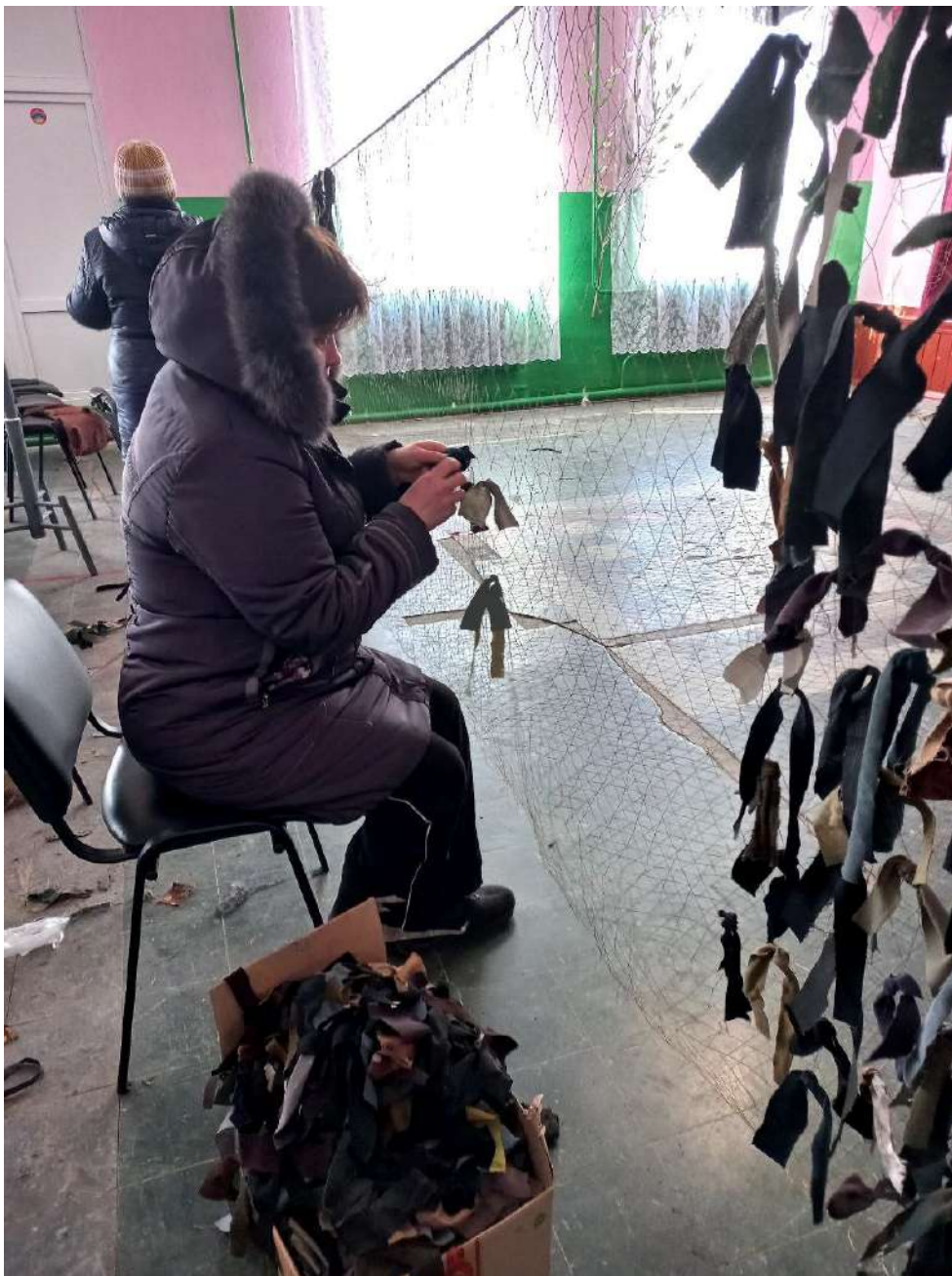
День 24 лютого 2022 року залишиться в нашій пам'яті як початок страшнішої і трагічнішої сторінки сучасної історії України — російська воєнна агресія вилилась в широкомасштабну війну проти нашої країни...

О п'ятій ранку Харків прокинувся від вибухів — російські війська завдали по нашому місту масованих ракетних ударів забороненими системами залпового вогню «Смерч»¹. В країні оголошено воєнний стан, наше життя стало кольору хакі...

Те, що відбувалось, здавалось нереальним — не може бути у 21 столітті війни, кровопролиття, руйнувань. Здавалось, що все це триватиме три, чотири дні, максимум тиждень — і все владнається. Ми помилились, настала воєнна весна...

Повномасштабна війна стала випробуванням на міцність для України та українців. Вся країна перетворилась на великий волонтерський хаб — підтримка Збройних сил України донатом, збір і передача на передову засобів гігієни, особистого захисту, домедичної допомоги пораненим, мобільних аптечок, продуктів харчування, допомога цивільному населенню гуманітарними наборами, ліками, евакуація в безпечні місця... Викладачі, студенти, співробітники Харківського національного медичного університету з перших днів активізували волонтерську діяльність. Наша бібліотека також підтримала волонтерський рух університету, рідного міста і всієї країни.

Співробітники Наукової бібліотеки ХНМУ докладали можливих зусиль заради наближення перемоги України над російським агресором — переказували гроші на підтримку ЗСУ, придбання транспортних засобів, дронів тощо, допомагали колегам, сусідам, незнайомим містянам. Так, наші колеги Оксана Борисова і Марина Заговора, евакуювавшись до однієї із громад в Харківській області, разом з іншими плели маскувальні сітки для наших захисників,

¹ Напад Росії на Україну: що відбувається в Харкові та області. – Режим доступу : https://24tv.ua/kharkiv/napad-rosiyi-ukrayinu-shho-vidbuvayetsya-harkovi-oblasti_n1876487

Оксана Пугачова разом з чоловіком допомагали збирати і розвозили харків'янам набори з гуманітарною допомогою, знаходили і доставляли нужденим ліки, ходунки. Задля підтримки українських воїнів наші бібліотекарі разом із своїми родинами, друзями формували на замовлення набори із засобами гігієни, продуктами харчування, а також власноруч готували різні смаколики і передавали їм на передову...

З перших днів змінився й формат функціонування ХНМУ — навчальний та робочий процеси переведено в дистанційну форму, лікувальні підрозділи здійснювали роботу в посиленому режимі.

В складних умовах воєнного стану, коли частина колективу через бойові дії у прифронтовому Харкові була вимушена евакуюватися в інші, більш безпечні регіони України і навіть за кордон, університетська бібліотека продовжила інформаційну підтримку освітнього і наукового процесів вишу в онлайн-форматі. Була сформована робоча група з 20 співробітників, які мали технічні засоби та підключення до мережі Інтернет, розподілені обов'язки, визначений обсяг робіт — працювали як єдина команда професіоналів та однодумців. До цієї групи увійшли: дирекція бібліотеки — І. Киричок, О. Красюкова, О. Неговєлова і Т. Павленко, завідувачі

чі відділами Т. Бабак, Т. Белякова, С. Кравченко і О. Русанова, завідувачі секторами О. Куц, О. Неботова, О. Озеркіна і В. Серпухова, головний бібліотекар В. Борзенкова, а також провідні та інші фахівці — В. Віскова,

К. Кустова, Л. Скрипченко, Д. Корольчук, А. Трофименко, К. Чеховська і провідний адміністратор системи С. Іваненко. Більша частина робочої групи працювала, перебуваючи в Харкові, під постійними ракетними обстріла-

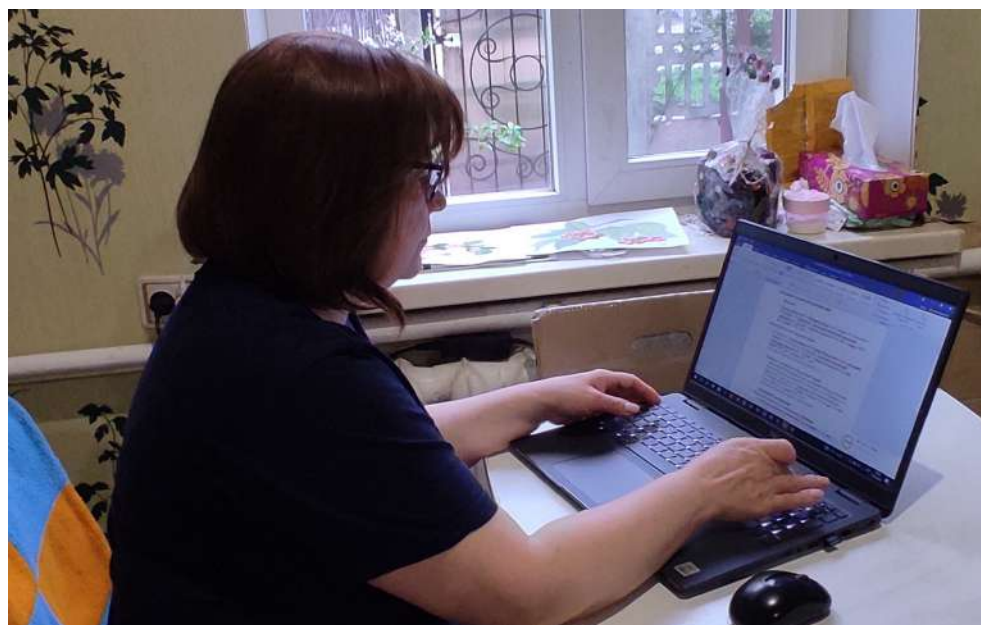

ми, облаштувавши собі «робочі кабінети» в коридорах квартир чи інших більш безпечних приміщеннях домівок, пам'ятаючи про правило «двох стін».

Серед пріоритетних напрямів роботи — підтримка головного е-архіву університету — Репозитарію ХНМУ, наповнення фахово-орієнтованого е-контенту (ФОЕК) — структурованого веб-показника посилань на навчальні та наукові книжкові видання з академічних репозитаріїв України, інформаційно-аналітична ро-

бота з наукометричними базами Web of Science та Scopus, надання науковцям віддаленого доступу до них, консультативна допомога науковцям, викладачам, студентам, перевірка робіт на наявність текстових запозичень за допомогою програми Unicheck, визначення індексів УДК, пошук відкритих освітніх і наукових ресурсів, написання та редагування статей про видатних вихованців ХНМУ для Української Вікіпедії, проведення онлайн-заходів тощо.

Вся країна згуртувалась як ніколи! І хоча війна розкидала нас по різних куточках світу, кожен з нас робить свій внесок у наближення перемоги України над російською навалюю, ми — на бібліотечному фронті, щоб скоріше повернутись до нескореного Харкова — міста-героя, нашого університету та рідної бібліотеки і розпочати відбудову мирного життя.

ВЕСНА, ЯКУ МИ ПРОПУСТИЛИ

24 лютого 2022 року... П'ята ранку... Вибухи... Розгубленість... Сум'яття... Нерозуміння того, що відбувається... Шок...

Цей ранок кожний з нас пам'ятатиме завжди!

Спершу було страшно, дуже страшно. Страшно виходити на двір, страшно перебувати у квартирі, особливо страшно вночі — постійно чекаєш гіршого. Тому спиш у коридорі і одягнений, про всяк випадок... Довгі години у підвалі і вдень, і в ночі... Вихід у магазин чи аптеку — ціла пригода! Аби тільки потрапити туди, треба вистояти тригодинну чергу на вулиці, де виє тривога і постійно чути вибухи... І не факт, що тобі дістанеться хоч щось... Це ще те випробування!

Щохвилини дивишся новини, гортаєш стрічку Телеграма... і розумієш, що це не закінчиться ні за тиждень, ані за місяць...

Як настала весна ніхто й не помітив. Березень, квітень цього року — найважчі місяці у житті харків'ян. Усі намагалися вижити і хоч якось допомогти одне одному, місту. І тільки іноді, подивившись крізь вікно, згадувалося, що вже весна! І це вікно бачило не лише розквітаючу черемху, жовте поле кульбаб, а й наглухо

забиті рами розбитих після вибухів вікон у будинках навпроти... Прильоти снарядів, заграви від пожеж, клуби диму... І раптом на вікні зацвіла маленька трояндочка — маленьке життя навколо страху та жахить! Тепер цього вікна немає — після «прильоту» воно посипалося... А трояндочка живе!

І ми живемо! І працюємо! Наприкінці березня, коли ми вже трохи прийшли до тями і дещо звикли до обстановки, продовжили працювати — спочатку дистанційно, а з червня — на робочих місцях! І це було таке жадане відчуття мирного життя: як і раніше, встаєш уранці, п'єш каву, їдеш у транспорті чи йдеш пішки, слухаєш музику, приходиш на роботу, там дорогі серцю колеги, їхня неймовірна моральна та емоційна підтримка, улюблена робота — працюєш! І розумієш, що це щастя!

Так, нам зараз доводиться працювати в складних умовах — і під вий сирен, і під вибухи ракет, коли в місті «прильоти», і ховатися в бомбосховище або чекати відбою тривоги у найближчому метро, якщо тебе повітряна тривога чи загроза артобстрілу застала дорогою на роботу або додому... Так, це зараз реалії

нашого життя, ми звикли, нам вже не так страшно. Ми стали «залізобетонними». І навіть іноді можемо сходити з подругами в кафе і прогулятися улюбленим містом! І це відчуття щастя з нами тепер буде завжди!

А наступну весну ми не пропустимо, обов'язково зустрінемо — з новими сяючими вікнами, з трояндами на підвіконні та мирним небом!

ХРОНІКА ПОДІЙ

УНІВЕРСИТЕТСКА БІБЛІОТЕКА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: ВІДНОВЛЕННЯ РОБОТИ НА МІСЦЯХ

З початком війни Наукова бібліотека ХНМУ оперативно налагодила дистанційну роботу для тих працівників, які мали технічні можливості працювати віддалено (таких співробітників було 20 осіб, тобто третина колективу) і продовжила інформаційний супровід освітньо-наукової діяльності ХНМУ. Через активні бойові дії в Харківській області, нескінчені ракетні обстріли самого Харкова навчальний рік студентки-медики закінчували в дистанційному форматі.

Вже на початку травня, обговорюючи на засіданні ректорату організацію випуску-2022 і видачу дипломів, постало питання: як організувати процес з ліквідації заборгованості літератури студентами-випускниками, щоб вони змогли вчасно отримати дипломи лікарів? Задачі поставали непрості — більшість студентів евакуювались з Харкова в різні регіони України і за кордон. І зрозуміло, що при евакуації мало хто

з них взяв з собою підручники, більшість — залишила їх у місті.

Дирекцією бібліотеки запропоновано алгоритм дій з ліквідації заборгованості літератури у воєнний період, який увійшов до наказу по університету «Про заходи щодо збереження фонду Науко-

вої бібліотеки ХНМУ в умовах воєнного стану» від 26.05.2022 р. На вільний вибір студентам запропоновано за можливості повернути підручники безпосередньо до бібліотеки, або надіслати їх поштою, або сплатити за них грошову компенсацію онлайн на рахунок університету.

Для реалізації цього алгоритму з боку бібліотеки необхідно було визначити в базі «Користувачі» студентів-випускників, які мали на руках підручники, сформувати інформаційну довідку які саме підручники заборговані і надіслати її кожному студенту, надати списки студентів, що мали таку заборгованість, до деканатів і, нарешті, організувати роботу абонементів для прийому літератури та отримання посилок у відділеннях Укрпошти і Нової пошти.

Вся підготовча робота велась в дистанційному форматі завдяки організації і технічній під-

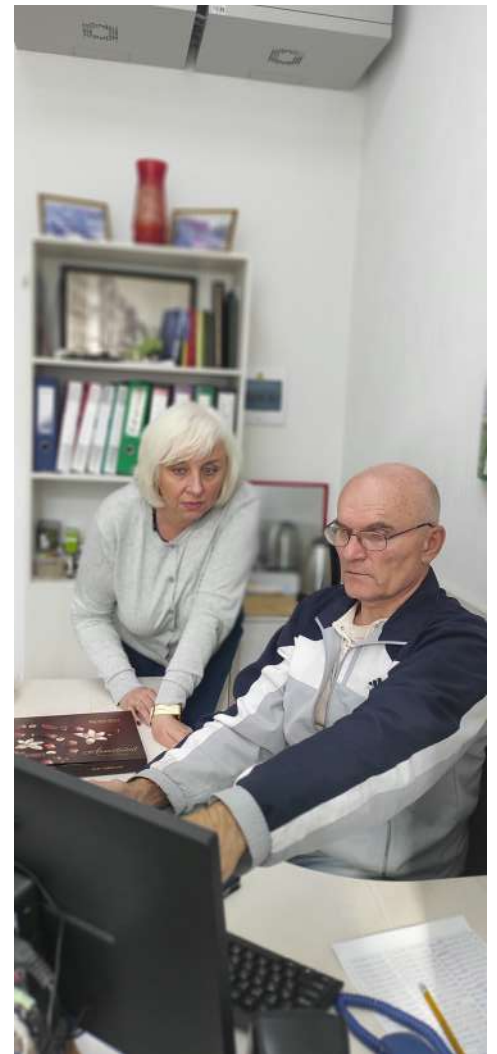
тримці провідного адміністратора системи Сергія Іваненка, який технологічно налагодив формування інформаційної довідки про заборгованість літератури за необхідними показниками в базі «Користувач». Деканати оперативно надали списки випускників, серед бібліотекарів визначили групу відповідальних за підготовку таких довідок для студентів по факультетах, до якої увійшли заступники директора — Тетяна Павленко, Оксана Неговєлова і Оксана Красюкова, завідувачі відділами — Тетяна Бабак і Оксана Русанова, зав. сектором Оксана Пугачова і бібліотекар 2 к. Катерина Чеховська. Проте для отримання повної і достовірної інформації необхідно було працювати не тільки з електронними формулярами користувачів, а й з фізичними.

Зрозуміло, що на робочі місця можуть вийти ті співробітники, які перебувають в Харкові, мешкають недалеко від університету і можуть пішки дістатися роботи, адже на час прийняття рішення про відновлення роботи абонементів метро працювало ще як бомбосховище, де з 24 лютого жили харків'яни, а наземний міський транспорт працював в обмеженому режимі. Проте за тиждень до початку роботи на місцях, з 24 травня, метрополі-

тен відновив перевезення пасажирів, поступово налагоджувалась робота і наземного транспорту.

З 1 червня чотири співробітниці бібліотеки — директорка Ірина Киричок, зав. відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення Оксана Русанова, зав. сектором автоматизації та програмного забезпечення цього ж відділу Оксана Пугачова і бібліотекар 1 к. відділу обслуговування навчальною літературою Яна Поваляєва — вийшли працювати на робочі місця, а вже через тиждень, з 8 червня, до них приєдналися Людмила Попова, зав. сектором абонементів навчальної літератури, та Ірина Фурса, бібліотекар 1 к. відділу обслуговування науковою літературою.

Понад 3 місяці бібліотека була зачинена. Нам необхідно було прибратись, налаштувати автоматизовані робочі місця, обговорити першочергові завдання, розподілити обов'язки, визначити графік роботи під час воєнного стану та поінформувати про це користувачів, а також організувати місця перебування в книгосховищі, що знаходиться за трьома стінами, як укритті під час повітряної тривоги та загрози артилерійських обстрілів. І чесно кажучи, ми не очікували, але навіть

в перший же день до бібліотеки прийшли студенти, щоб повернути підручники.

Наша робота набирала оберти. Поступово до працюючих в стінах бібліотеки приєднувались інші співробітники, чия допомога на робочих місцях була вкрай необхідна, адже розширювались й завдання бібліотеки: поновлена доставка передплачених періодичних видань, залишилась незавершеною предметизація і систематизація надходжень до 24 лютого, вилучення з фонду фізично зношених книг — все це потребувало завершення. Так, з 1 липня стали до роботи заст. директора Оксана Неговєлова та зав. відділу Тетяна Белякова, з 1 серпня — зав. відділу Тетяна Бабак з бібліотекарем 2 к. Катериною Чеховською, з 8 серпня — зав. сектором Галина Капітанова і бібліограф 1 к. Галина Костіна.

Отже, з перших днів нашої роботи алгоритм дій щодо повернення літератури в умовах воєнного стану реально запрацював:

щодня нам повертали підручники самі студенти, їх родичі або знайомі, періодично ми забирали посилки з літературою у поштових відділеннях, вели листування зі студентами, консультували щодо онлайн-оплати грошової компенсації, можливості заміни загублених примірників тощо. Все це відбувалось під частими ворожими обстрілами Харкова — доводилось ховатися у книгосховищі, іноді навіть з відвідувачами очікувати закінчення повітряної тривоги в безпечному місці...

Наше рішення про вихід на робочі місця було свідомим — треба зберегти фонд, велика кількість книжок у студентів-випускників — необхідно було прийняти підручники, щоб випускники змогли ліквідувати заборгованість літератури і вчасно отримати дипломи лікарів. За дієвої підтримки деканатів, бухгалтерської служби зусилля бібліотекарів були не даремними — за перші два місяці роботи на міс-

цях понад 90% всіх випускників ліквідували заборгованість літератури!

Ми продовжуємо працювати у змішаному форматі: частина колективу — дистанційно, 11 працівників — на робочих місцях, з 1 вересня планують працювати в стінах бібліотеки заст. директора Оксана Красюкова і провідний бібліотекар Віра Віскова. Вже з серпня розпочато видачу літера-

тури студентам 2-6 курсів на новий навчальний рік, який почнеться з 1 вересня в дистанційному форматі, для першокурсників — з 12 вересня. Отже, наша бібліотека долає виклики, які постали у період воєнного стану в Україні, зокрема в прифронтовому Харкові, і підтверджує спроможність працювати у будь-яких реаліях.

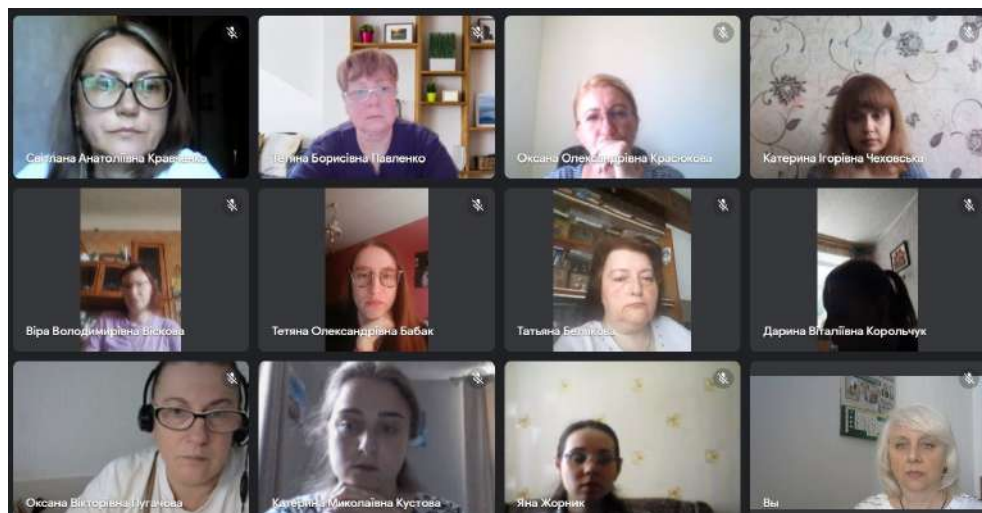
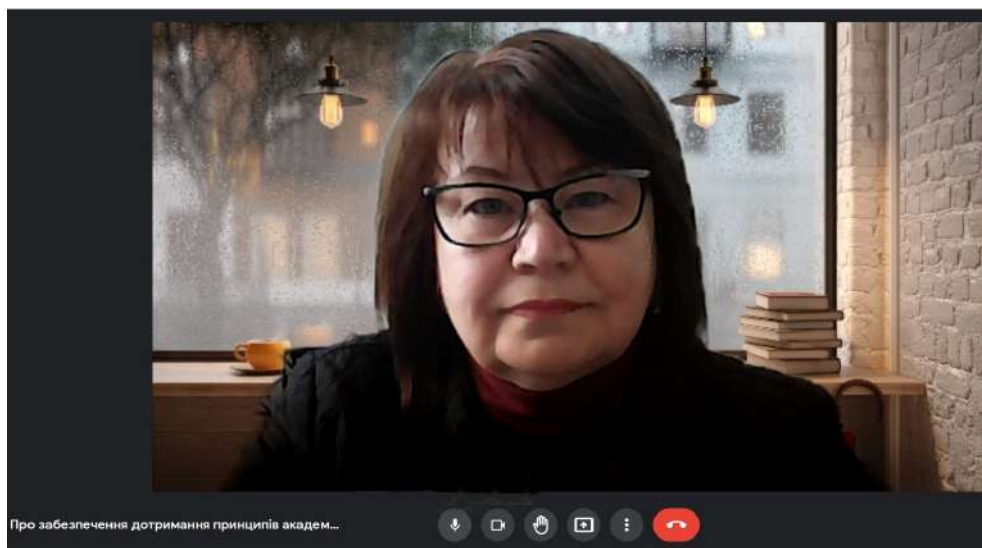

ПРАЦЮЄМО ДИСТАНЦІЙНО ТА НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

Протягом березня-серпня директорка Наукової бібліотеки ХНМУ Ірина Киричок провела ряд нарад з робочою групою фахівців нашої бібліотеки та своїми заступницями щодо надання інформаційної підтримки та консультативної допомоги академічній спільноті університету в освітній та науковій діяльності: пошук інформаційних джерел, підтримка Репозитарію ХНМУ та навчальних і наукових ресурсів на платформі дистанційного навчання ХНМУ (веб-навігатор ФОЕК), перевірка робіт на наявність текстових запозичень, визначення індексів УДК, робота з наукометричними базами, вивчення нової АБІС Koна, аналітико-синтетичної обробки ресурсів Springer та ScienceDirect, надання доступу до освітніх і наукових інформаційних ресурсів, способів повернення літератури до бібліотеки та інших робочих питань.

І хоча з 24 лютого не було жодного дня, щоб не бомбили наш рідний Харків, ми змогли спочатку дистанційно об'єднати зусилля тих, у кого є інтернет і технічні засоби для роботи — тих, хто залишився в місті, і хто евакуювався. Попри складні умови під час воєнної агресії РФ проти України, з 1 червня ми організуємо роботу й в бібліотеці, ми постійно на зв'язку!

Ми працюємо, адже всіх членів нашого колективу об'єднує спільна мрія — про скорішу перемогу України та зустріч в стінах нашої alma mater!

Навіть в умовах глобальних викликів сьогодення життя триває й освітній процес також.

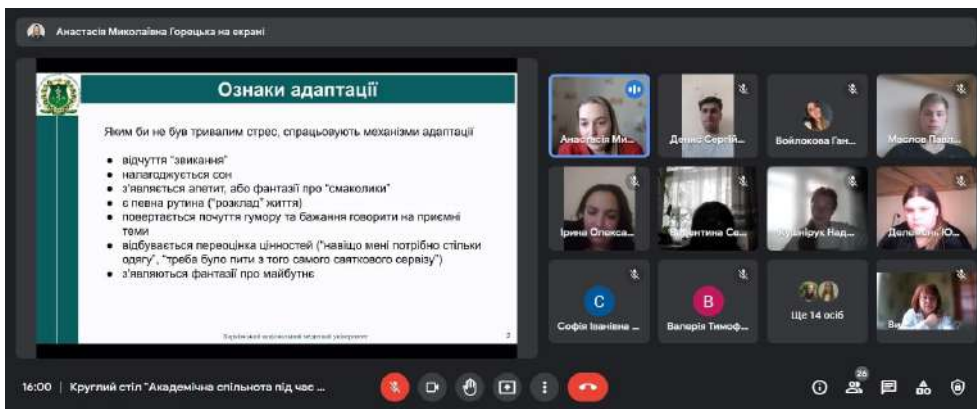
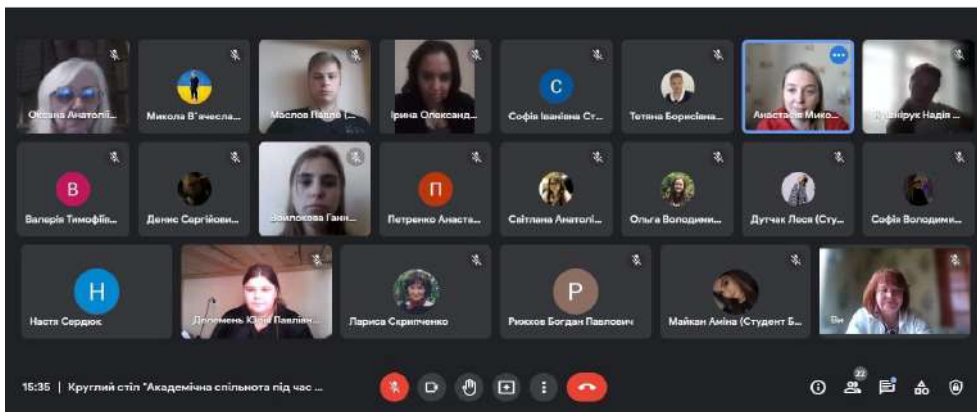
Основною темою поставала війна на круглому столі, який проходив **5 травня** в онлайн-форматі «Академічний соціум під час воєнної агресії Росії проти України: психологічні аспекти», організований нашою бібліотекою (модератор — директорка Ірина Киричок) спільно зі студентами ХНМУ (модератор — студентка Ганна Войлокова) за участі канд. психол. наук Анастасії Горецької, керівчині Психологічної служби ХНМУ. У заході взяли участь студенти Буковинського державного медичного університету, в гуртожитку якого отримали тимчасовий прихисток студенти нашого університету, що евакуювались з Харкова до Чернівців. Всього до онлайн-зустрічі змогли приєднатись майже 30 учасників.

А. Горецька допомогла розібратися в питаннях, які хвилюють сьогодні учасників заходу, серед яких: як боротися зі стресовою ситуацією під час війни, як допомогти рідним і близьким в цій ситуації, як відновлювати свій психологічний стан та позбутися відчуття провини за перебування у відносно безпечному місці, як проходить адаптація до сучасних реалій та багато ін.

Кожний учасник мав можливість задати питання психологу, поділитися з усіма своєю історією. Наприкінці нашої онлайн-зустрічі ми наважились будувати плани на майбутнє, поділились тим, з чого почнемо відновлювати мирне життя. А воно у нас обов'язково буде!

12 травня в онлайн-форматі відбувся один з наших постійних заходів — Літературно-творчий вечір, організований сектором медіа-простору Студентської ради ХНМУ (модератор — студентка Софія Ткаченко) спільно з нашою бібліотекою (модератор — директорка Ірина Киричок).

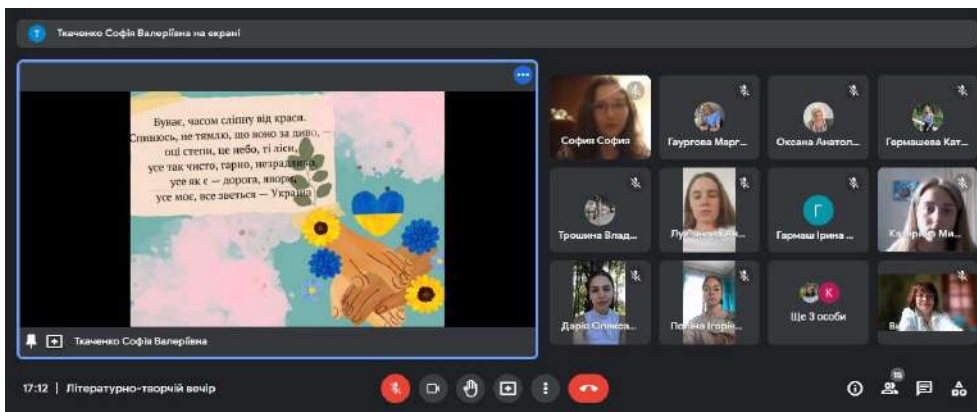
Під час літературного вечора говорили про сьогодення нашої

країни, вплив війни на емоційний стан студентів і співробітників університету, на прояв літературної та мистецької творчості, яка відображає наш емоційний стан і допомагає знайти душевну рівновагу у цей складний час для кожного. Під час зустрічі лунали власні твори, улюблені вірші інших авторів, учасники демонстрували малюнки, розповідали про турботу за дітьми, прогулянки

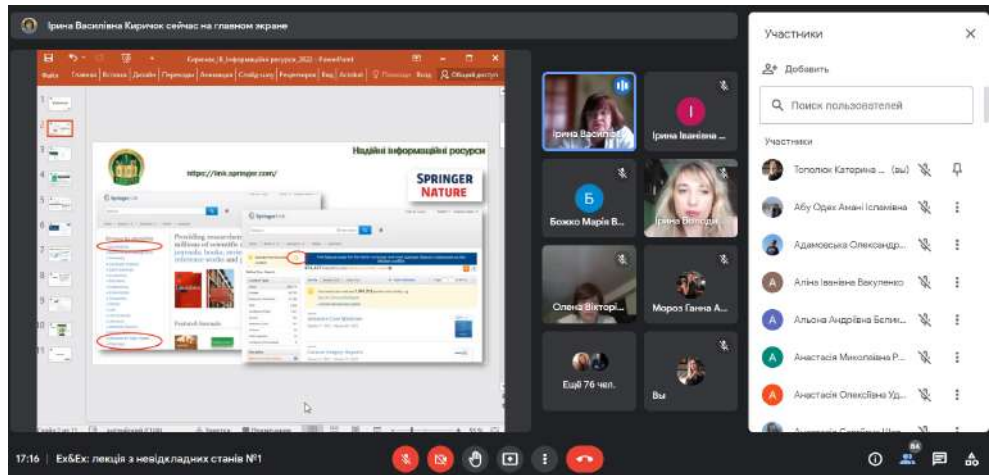
з близькими, прочитані книжки, давали рекомендації щодо читання і мріяли про повернення до Харкова і рідної alma mater!

Наступним **13 травня** відбувся комплексний онлайн-захід «Невідкладні стани: гострий коронарний синдром та гіпертензивний криз», що проходив в межах проекту «Express Experience» (Ex&Ex) за підтримки Студентського самоврядування

ХНМУ, кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини ХНМУ і Наукової бібліотеки ХНМУ. Був присвячений питанням війни та коронавірусної інфекції.

Відкрила захід зав. кафедри проф. Ірина Князькова, з вітальним словом до учасників звернулась проректорка з науково-педагогічної роботи Ірина Лещина. Директорка нашої бібліотеки Ірина Киричок виступила з презентацією «Надійні інформаційні ресурси для медичної освіти та науки», доступ до деяких з них світові компанії надали вишам України саме з початком воєнної агресії росії проти України заради підтримки українських науковців, студентів та практикуючих лікарів. Інформація була цікавою та корисною, про що учасники відзначили у своїх відгуках в чаті. Після цього пройшла власне лекція щодо невідкладних станів в кардіології та надання необхідної допомоги хворим. Високою була зацікавленість студентів, які активно обговорювали проблемні питання, адже багато з них у цей складний час долучились до надання медичної допомоги насе-

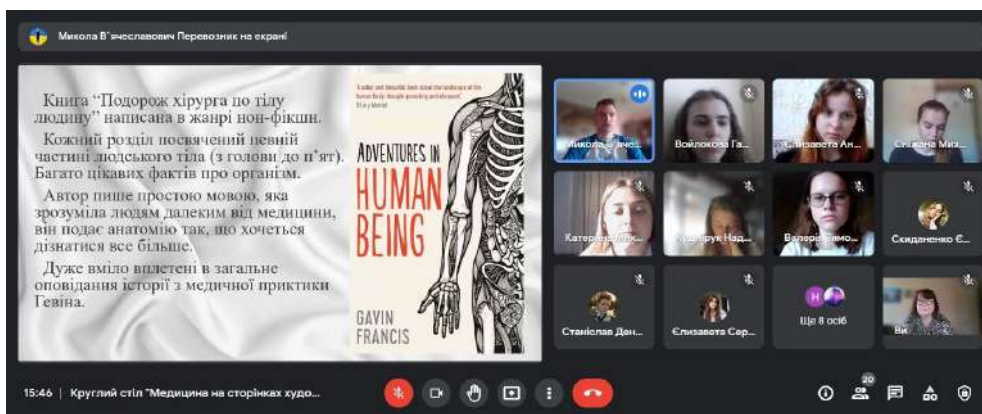
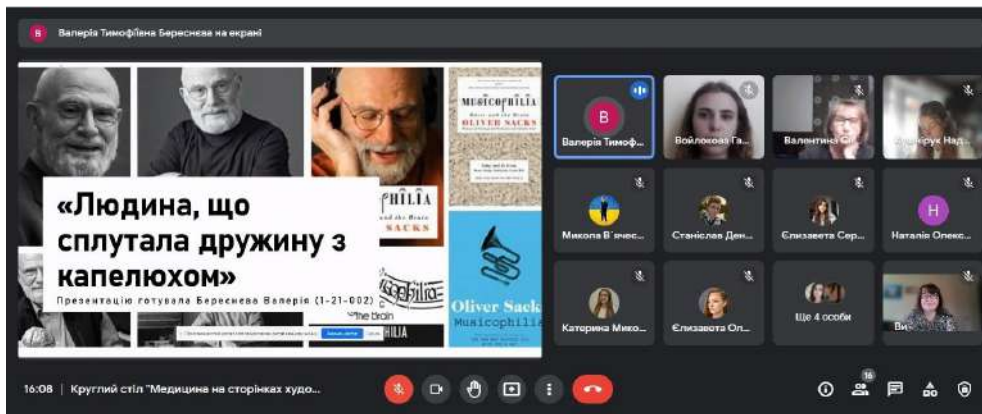

ленню.

25 травня в онлайн-форматі відбувся круглий стіл «Медицина на сторінках художньої літератури», організований нашою біблі-

отекою (модератор — директорка Ірина Киричок) спільно зі студентами ХНМУ (модератор — студентка Ганна Войлокова).

Учасники ділились своїми думками та емоціями щодо прочитаних книг, зазначали чим той чи інший твір запам'ятовся, вразив їх. Згадували книги «Подорож хірурга по тілу людини» Г. Френсіса (студент 3 мед. ф-ту Микола Перевозник) «Думки і серце» М. Амосова (студентка 1 мед. ф-ту Софія Сторожук), «ППГ 2266», «Книга про щастя та нещастя» М. Амосова (директорка бібліотеки Ірина Киричок), «Людина, яка прийняла дружину за капелюх» О. Сакса (студентка 1 мед. ф-ту Валерія Береснева), «Тягар пристрастей людських», «Візерунковий покрив» С. Моема, «Бузкові дівчата» М.Х. Келлі (зав. сектором бібліотеки Валентина Серпухова), «Ангели спасіння. Екстренна медицина» П. Сьюарда (студентка 2 мед. ф-ту Сніжана Сарапулова), «Покликання. Про вибір, борг і нейрохірургію» Г. Марша (студентка 1 мед. ф-ту Надія Ку-

шнірук), «Поки їде швидка» А. Звонкова (студентка 1 мед. ф-ту Наталія Сердюк), «Коли дихання розчиняється у повітрі. Іноді доли все одно, що ти лікар» П. Каланіті (студентка 2 мед. ф-ту Єлизавета Бочарнікова) та інші.

У творах — образ лікаря, людини, яка обрала складну, проте найгуманнішу професію, пошук відповідей на непрості етичні питання життя і смерті, збереження здоров'я, взаємовідносин з пацієнтами тощо. Читання художньої літератури про лікарів є важливим фактором формування у майбутніх лікарів таких важливих професійних рис, як емпатія, милосердя та гуманізм.

Онлайн-зустріч пройшла в дружній творчій атмосфері діалогу, до якої змогли приєднатись понад 20 учасників.

26 травня фахівці освітянських бібліотек мали змогу зібратися для обговорення нагальних питань в рамках Всеукраїнського науково-практичного семінару «Нові бібліотечні сервіси та технології в інформаційному забезпеченні освіти», який відбувся в онлайн-форматі на базі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського і пройшов в дружній атмосфері професійного діалогу.

Певний інтерес і зацікавленість учасників викликав досвід нашої бібліотеки щодо створення власного продукту — **веб-навігатора** — фахово-орієнтованого електронного контенту як складової інформаційно-ре-

Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету: діяльність під час воєнного стану в Україні

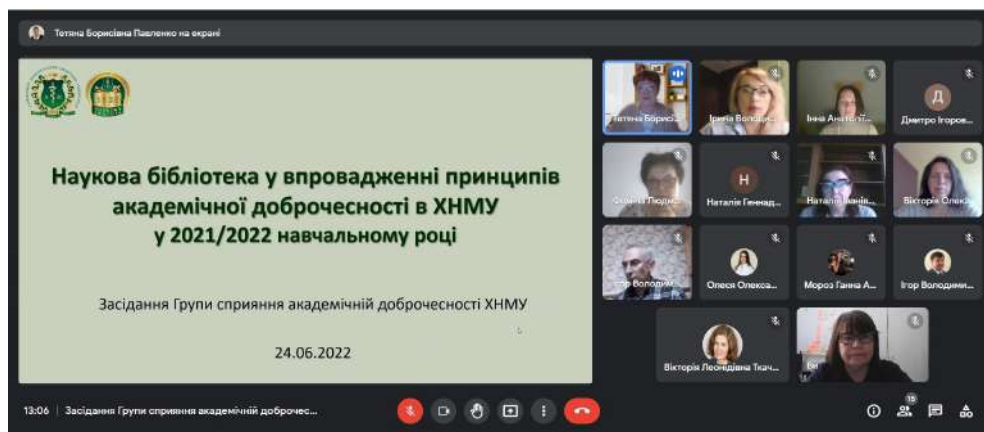
сурсної бази, який представила у доповіді-презентації Тетяна Павленко — заступниця директора НБ ХНМУ з інформаційних технологій.

5 серпня відбувся наступний науково-практичний семінар «Медичні бібліотеки в умовах війни», організований Національною науковою медичною бібліотекою України (ННМБУ) та Секцією працівників медичних бібліотек ВГО «Українська бібліотечна асоціація».

Привітала учасників президентка УБА Оксана Бруй, своїм досвідом організації роботи поді-

лились ННМБУ, бібліотеки ВНМУ, НМУ ім. О.О. Богомольця, ЛНМУ, УЖНУ та ін. Діяльність нашої бібліотеки під час воєнного стану представила директорка Ірина Киричок. І хоча умови роботи в регіонах відрізнялись, всіх об'єднали волонтерський рух, активна участь колективів в житті громад, використання засобів цифрової комунікації для роботи з користувачами.

Не залишились осторонь питання академічної доброчесності — **24 червня** в університеті пройшло засідання Групи сприяння академічній доброчесності

ХНМУ, в роботі якої взяли участь директорка нашої бібліотеки Ірина Киричок і Тетяна Павленко як членкиня. Пані Тетяна звітувала про роботу нашої бібліотеки спільно із структурними підрозділами університету щодо сприяння засадам академічних чесних практик. Керівництво та колеги високо оцінили діяльність бібліотеки у цьому напрямку. Спільна робота триває!

ВОЛОНТЕРСТВО

З ВІДКРИТИМ СЕРЦЕМ ДО ЛЮДЕЙ

Воєнний час від кожного з нас вимагає надзвичайних кроків у вирішенні термінових проблем виживання. Хтось від самого початку має рятівні ресурси, чи знаходить їх за допомогою близьких та друзів, а хтось опиняється перед лякаючими обставинами наодинці. Особливо це стосується дітей, літніх та важкохворих людей, які з перших місяців війни не завжди мають змогу вчасно отримувати підтримку держави. Із критичним становищем у гуманітарній сфері було б упоратись ще важче, якби до справи не підключилася особиста ініціатива наших із вами співгромадян, які своїми активними діями, людяністю та чуйністю щодня лишали війну шансів перетворити Харків на безлюдну руїну. Маючи у своєму розпорядженні необхідні речі, власний транспорт та небайдуже серце, вони дарували землякам змогу вижити у скрутний час. Особливо вражає в цих людях повна відсутність будь-якої особистої зацікавленості, впевненість у змозі змінити далекий від досконалості світ на найкраще. З любов'ю до людей ці світлі душі діляться своїми ресурсами з усіма, хто потерпає у важкий час, неодмінно знаходиться хтось, чий рівень небайдужості перевищує межі власних інтересів. Звичайно, такі люди виявились і в нашому колективі. Оксана Вікторівна Пугачова, співробітниця відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення НБ ХНМУ, чимало років віддала роботі у нашій бібліотеці. Від самого початку війни вона зі своїм чоловіком зайняли активну пози-

цію відносно усього, що відбувалось навкруги. Перш за все з рук подружжя отримали допомогу харків'яни із серйозними проблемами здоров'я. Оксані Вікторівні та її чоловікові часто доводилось самим виходити на тих, хто потребує допомоги, та розшукувати засоби для їхнього спасін-

ня. Нехай вона сама розповість про це. Мені теж довелося прийняти допомогу з рук Оксани Вікторівни та її чоловіка. Продукти харчування, які я отримала від них під час війни, були дуже необхідні як мені, так і моїм сусідам.

НАШІ СЕРЦЯ НЕ КАМІНЬ

З початком війни у соціальних мережах з'явилися групи, де люди, які опинилися у складній чи критичній ситуації, просили про допомогу. В основному це були люди з хронічними захворюваннями, яким потрібні були ліки. Також були люди, евакуйовані з розгромлених будинків, які потребували одягу та їжі. Були і просто звичайні пенсіонери, які через обставини, що склалися в наслідок війни, залишилися без підтримки рідних і близьких. Як то кажуть «наші серця не камінь», і ми вирішили допомагати як можемо і чим можемо.

Однією з перших підопічних була жінка похилого віку, якій терміново були потрібні специфічні ліки, а враховуючи, що аптеки практично всі були закриті, я з чоловіком зголосилися їй допомогти знайти ці ліки. Об'їздивши практично все місто і обдзвонивши купу аптек та аптечних складів, ми знайшли все, що їй було потрібно. Потім «посипалися» дзвінки і від інших людей із проханнями допомогти знайти ліки, яких і в мирний час спостерігався дефіцит. Якщо якихось ліків нам знайти не вдавалося, ми направляли людей до Червоного Хреста, допомагали їм оформити заявку.

Згадую молоду матусю з Писочина, у якої дитина, Дімочка, з ДЦП, сліпотою та купою супутніх захворювань. Їм також потрібні були дефіцитні ліки, а враховуючи, що вони російського виробництва, порекомендували матусі порадитися з лікарем і підібрати аналоги. Підбрали. А далі ми знайшли та відвезли ліки та фрук-

ти для дитини. А ще знайшли працюючий реабілітаційний центр для дітей з ДЦП, Червоний Хрест допоміг придбати путівку для Діми...

Були й наші співробітники, які не могли обігати усі навколишні аптеки у пошуках таких, що працюють, аби купити ліки. Ми все знаходили та привозили.

Була у нас і Валентина Іванівна, заслужений викладач одного з харківських вишів, яку евакуювали з П'ятихаток «у чому мати народила». Організували для неї збір одягу та продуктів харчування на перший час, далі підопічну передали Червоному Хресту.

Ще, на прохання співробітниці нашої бібліотеки Жадан Жанни Миколаївни, ми допомагали, та й зараз допомагаємо, по можливості, Валерії Михайлівні Ходоревській, колишній співробітниці редакційного відділу ХНМУ, необхідні ліки та продукти завжди знаходимо та привозимо. Валерія Михайлівна – дуже цікава людина. Щоразу, коли ми до неї приїжджаємо, запрошує попиту чайку і розповідає про свою молодість, згадує подруг, показує фото...

Деяким пенсіонерам знаходили й доставляли ходунки та інвалідні візки, молодим матусям – для малюків дитячі підгузки та харчування.

Часом наш маршрут пролягав з одного кінця міста в інший, від Північної Салтівки до аеропорту, від Залютіно до Роганського житлового масиву. І мені здавалося, якщо ми не допоможемо цим людям, моє серце перестане битися раніше, ніж відведено Богом.

Багато, дуже багато було людей, які потребували допомоги. І кожен зі своєю історією, зі своєю проблемою... Серце розривалося... І всіх вислуховували... Комусь достатньо було просто почути корисну пораду та добрі слова.

За все своє життя я не чула стільки слів вдячності, як за ці 5 місяців війни...

ДУША ПОРАНЕНА ВІЙНОЮ

НА ЖАЛЬ...

На жаль в нас склалась доля так -
Життя вмістилося в рюкзак.
І подорож вже не бажана.
Удома твої тато, мама,
А тебе носить аби як.
Життя розкладане в рюкзак.
З тобою залишилась віра
І біль. То гостра як сокира,
Часом тупа німа печаль,
А серце розриває жаль.
Ти віриш в те, що повернешся,
Ти йдеш вперед і не здаєшся,
Проте не знаєш де і як
Тебе покличе твій маяк.
Твій кіт вже звик до мандрювання,
А тебе не турбує вбрання.
Із цінностей — любов, життя
І сон як спосіб забуття.
Ти звиклий до сирени вою -
Твоє лишиться із тобою,
Тривога — це за рідних страх,
Що в них лунає той "бабах".
Скоріше б вас всіх обійняти,
Забути літаки, гармати,
І щоб усе було не так...
А поки дякую, рюкзак.

ДІВЧИНА

Розхристана, у темряві, налякана
Стоїть дівчина, погляд в небеса...
Над нею яструб вогняним снарядом
Кружляє, чекає мить, аби сльоза
Дівчини і всього її народу
Впаде на землю, вранішня роса.
То, яструбе, побійся може Бога,
Поки ще десь згаса твоя душа.

Дівчина не сама, бо має батька,
І матір, брата, меньшеньку сестру.
Бо має друзів, їх у неї багато,
Вони в вогонь підуть на її шум.
Це нація! Вона єдина нині!
І кожен найдрібніший колосок –
Це нашої славетної країни
Крик боротьби, молитви голосок!

НЕЗВАНІ КАТИ

І будьте прокляті, кати незвані!
В нашій землі най твоє тіло проросте!
Хай буде смертний біль на вашій рані
І прийде кара гнилій тій душі!

Хай ваші діти виростуть без батька...
Хай знають, що він чорт, триклятий кат!
Хай запалає високе багаття
З ваших кісток і теплих рідних хат!

Назви мене отим «неонацистом»,
Зненавиди, скажи, що я брешу.
То лиш чомусь кривавим гучним свистом
Летять ракети на нашу межу!

І я бажаю кожному безжально,
Щоб згинув, як того не розумів:
Хотіти чужу землю – аморально,

А гарбати — страшений смертний гріх!
І як не моє слово покарає, то Бог вас знайде, кож-
ного! Прощу

Або тікайте, стерши ноги по коліна,
Або ж то дайте кров напитись споришу.

ПОЗОЛОТА НА КРОВІ

В цьому палаці, звідки течуть криваві ріки, я залишалась наче птаха для розваг. Сюди скликали всіх, показували велич, воліли стягнути золоті чи срібні підношення жерців, що вважають це місце святим. Завойовники — ось хто приходив сюди, просячи на милість в головного прихвостня жадоби та ненависті. А він наче чортова кара, що настає безвинний люд.

Так і мене схопили. Прийшли в мій дім, відібрали в батьків і намагались нав'язати, що ті мені не рідня. Наче трофей я тут знаходилась, підкоряючись волі божевільного. Своєму люду він казав про мої нещастя, про спасіння, про моє щастя тепер. Але яка правда? Всі приходили подивитись на мою золоту клітку. На клітку в позолоті, далі якої ніхто й не думав дивитись, але на справді то були лише ржаві залізачки, що з кожною хвилиною погрожували впитись в моє тіло і розчавити. Але кожен раз скотчем той ворог перев'язував кайдани, аби люд не запідозрив його нутра.

Він нагородив мене тіаюрою — ще одним символом

своєї влади. Обід, що до болю стискав голову, витягувався догори зі звисаючими перлами. Тернистий кокошник на моїй голові замість кольорових стрічок і квітів свободи.

В нього були спроби зробити моє життя краще. Ціною того, що я забуду справжнє щастя і прийму ті жахіття, що він тепер пропонує прийняти мені вірою.

Так він хотів зробити мене своєю підкореною. Іграшкою. Просто тим, що буде назавжди належати йому під виглядом незалежності. Він хотів, щоб я думала ніби щаслива, ніби під його захистом. Але так не буває!

Тому він змінив свої зусилля. Став кривавим царем, якого намагався приховати.

Тепер він хотів, щоб я бачила гори трупів. Щоб бачила кров своїх людей. Тих, хто на відміну від нього, супроводжував мене все життя. Він хотів страждань, упиватись ними, наче привид кошмарів, наче жахіття.

Я прийшла до помосту своєї богині — єдиний кут, що справді став для мене святим. На камінь опустились мої дари

душі — кульбаби й волошки.

Так, ти змінив мене, божевільний!

Ти намагався зробити мене своєю. Скореною. Щоб я носила той клятий кокошник у вигляді твоєї перемоги. Та я не здамся. Мені не потрібні дарунки від тебе, аби закінчити помсту.

Я просто знищу тебе на своїх же кордонах. Бо тепер це місце моє! Кожен дотик до мого тіла віддаватиме тобі пекельним болем. І тоді ти ніколи не забудеш того вантажу, що прийняв за легку здобич.

Тоді настане розплата. А поки що я буду насолоджуватись кожним шматом, що здирається з твого тіла, бо душі, на жаль, в тебе не виявилось, а на її місці бездонна яма, прикрита казкою із золотого серця.

Я відійшла від олтаря з посмішкою божевільної. Такою, як і все це кляте місце.

Бо у мене немає дому. Бо ти його зруйнував. І жодна крихта моїх почуттів не змусять мене вагатися, щоб знищити твій.

ФОТОПОГЛЯД

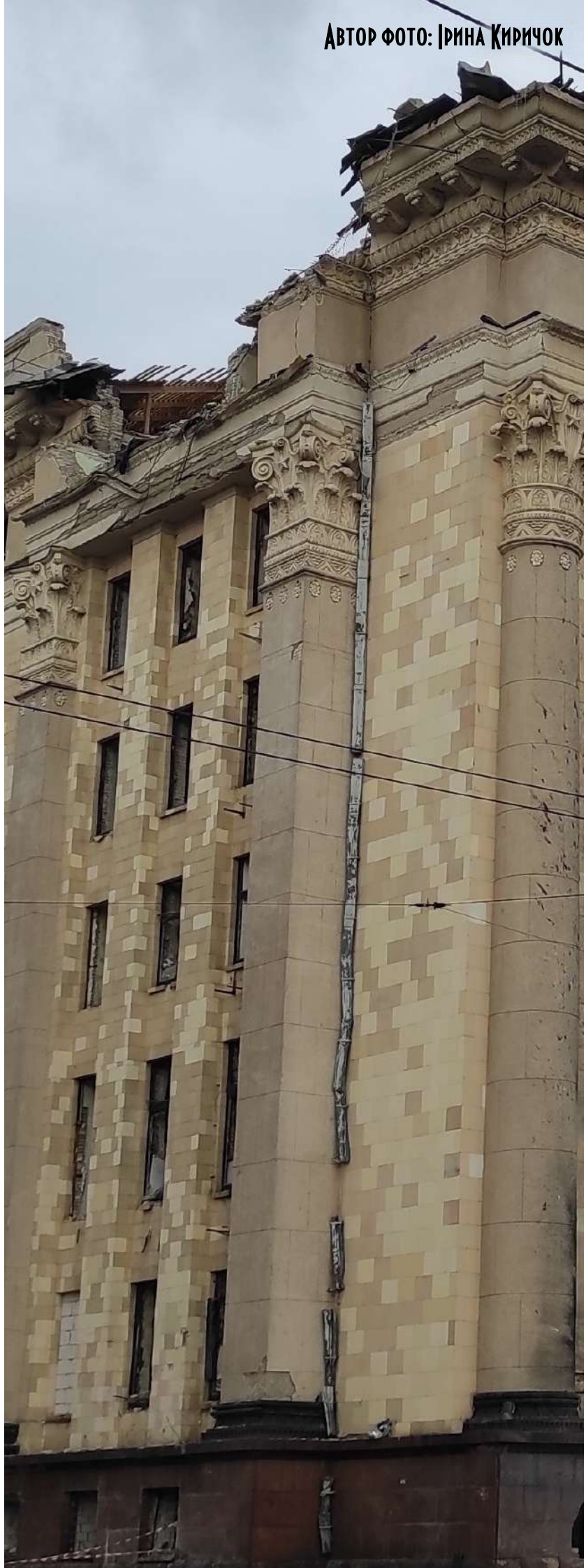

БУДЕ МИР

І буде мир...
І вишні зацвітуть
У рідному моєму краї.
Лелеки добру звістку принесуть:
«Кінець війні, ми ворога здолали!».
І на світанку вмиється Земля
Ранковою холодною росою.
І буде чути пісню солов'я,
А не ревіння літаків над головою...

Ліна Костенко

КОНТАКТИ:

м. Харків,
пр. Науки, 4
тел. (057)7077209
моб. (097)9937709
e-mail: km.kustova@knmu.edu.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Киричок І.В. (головний редактор)
Русанова О.А. (відповідальний редактор)
Кустова К.М.
Гаєва Н.Д.

